

Sygn. akt V CZ 9/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. M.

przeciwko S. B.

o wznowienie znaków granicznych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 19 lutego 2014 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w C.

z dnia 5 grudnia 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w C. postanowieniem z dnia 5 grudnia 2013 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda J. M. od wyroku z dnia 17 września 2013 r., którym oddalona została apelacja powoda od wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 29 maja 2013 r., oddalającego powództwo o wznowienie znaków granicznych między na granicy z nieruchomością stanowiącą własność pozwanego S. B. Sąd Okręgowy przyjął, że sprawa o wznowienie (odtworzenie) znaków granicznych jest sprawą o prawo majątkowe, a wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 6.000 zł, zatem jest niższa od wskazanej w art. 398² § 1 k.p.c.

Powód zaskarżył zażaleniem powyższe postanowienie Sądu Okręgowego, kwestionując przyjęcie, że sprawa o wznowienie znaków granicznych jest sprawą o prawo majątkowe i podnosząc, że sprawa taka ma na celu uporządkowanie stanu prawnego nieruchomości, a nie osiągnięcia korzyści majątkowej.

Sąd Najwyższy zważył:

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego rozpoznającego zażalenie leży zagadnienie braku bezwzględnej pozytywnej przesłanki procesowej polegającej na dopuszczalności drogi sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2001 r., III CZ 28/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 12), stąd jedynie ubocznie zauważa on, że o ile dla spraw o rozgraniczenie po wyczerpaniu postępowania administracyjnego przewidziana jest droga sądowa (art. 34 ust. 3 i art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne – tekst jedn.: Dz. U. z 2010, Nr 193, poz. 1287 ze zm.) o tyle dla żądania wznowienia znaków granicznych przewidzianego w art. 39 cyt. ustawy żadna z tych dróg nie zostaje otwarta. Istotą wznowienia znaków granicznych jest ich fizyczne odtworzenie, a więc przywrócenie stanu, jaki istniał przed ich przesunięciem, uszkodzeniem lub zniszczeniem, a takich działań nie dokonuje się w postępowaniu administracyjnym, lecz w wyniku czynności materialno-technicznej podmiotu uprawnionego do wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych podjętych na zlecenie zainteresowanych. Dopiero istnienie sporu co do położenia znaków przed ich przesunięciem,

uszkodzeniem lub zniszczeniem powoduje dopuszczalność skorzystania z odpowiednich środków ochrony prawnej. Rozgraniczenie nieruchomości tworzy bowiem stan faktyczny i prawny, a wznowienie znaków granicznych jedynie go przywraca.

Z tym zastrzeżeniem, oceniając majątkowy charakter roszczenia - istotny z punktu widzenia dopuszczalności skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.) - nie można podzielić zarzutu zażalenia. Podział na prawa (roszczenia) majątkowe i niemajątkowe należy do zagadnień prawa materialnego. Podstawą wyróżnienia na gruncie prawa materialnego kategorii praw majątkowych i niemajątkowych jest typowy interes, jaki prawa te realizują. Jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie wskazany podział praw podmiotowych odpowiada różnej treści stosunków, których one dotyczą, lub oparty jest na tym, czy prawa podmiotowe są bezpośrednio uwarunkowane ekonomicznym interesem uprawnionego podmiotu (por. m.in. uchwałę (7) Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2011 r., III CZP 126/10, OSNC 2011, nr 11, poz. 117). Do praw majątkowych zalicza się w szczególności prawa rzeczowe, wierzytelności opiewające na świadczenia majątkowe, prawa majątkowo-mażeńskie oraz istotną część praw kwalifikowanych jako tzw. własność intelektualna. Bez znaczenia dla uznania danego prawa podmiotowego za prawo majątkowe jest przy tym to, czy ma ono wartość rynkową. Do praw niemajątkowych zalicza się prawa osobiste i prawa rodzinne niemajątkowe, stanowiące element stosunków między małżonkami, krewnymi, powinowatymi i przysposobionymi. Odnosząc te założenia do rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że wytyczenie i potwierdzenie granic nieruchomości ma wpływ na wartość i sposób jej wykorzystywania, zatem w sytuacjach typowych, które miarodajne są przy dokonywaniu wspomnianej oceny, element majątkowy jest dominujący.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., oddalił zażalenie jako bezzasadne.

jw